

Nr 291.

Av herr **Mannerskantz m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition angående vissa åtgärder för förstärkande av den personella försvarsberedskapen.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 232 till innevarande års riksdag synes i allt väsentligt hava beaktats de olika krav, som flygvapnets myndigheter, understödda av chefen för försvarsstaben, i förevarande läge ansett sig böra framföra.

Efter hand som den år 1936 beslutade flygorganisationen nalkas sin fullbordan aktualiseras emellertid flygvapnets fortsatta utbyggnad. Att den nu gällande organisationen icke utgör en slutsten ifråga om vårt lands flygstridskrafter insågs redan av 1936 års riksdag. (I särskilda utskottets utlåtande nr 1 säges: »På grund av den ständiga utveckling, vari detta i hög grad materielbetonade vapen befinner sig, och den allt större betydelse för försvarsväsendet i dess helhet, som flygvapnet därigenom kan förväntas komma att erhålla, måste man emellertid räkna med möjligheten att det inom en icke alltför avlägsen framtid skall visa sig befogat att taga under ytterligare omprövning flygvapnets andel i den samlade försvarsorganisationen»). Utvecklingen efter 1936 har otvetydigt givit vid handen att man överallt i världen tillmäter flygstridskrafterna alltmer ökad betydelse, vilket även framgår av den ökade andel i försvarsbudgeten, som flygvapnet i olika länder efter hand erhållit. (Storbritannien 1939—1940 42 procent.)

Innevarande år uppsättes Västgöta flygflottilj och organiseras flygkrigshögskolan och nästa år uppsättes Göta flygflottilj, varmed samtliga förband och övriga organisationer enligt 1936 års beslut torde vara i funktion. Flygvapnets manskapsstater bliva med budgetåret 1939—1940 utökade till full styrka och till och med något därutöver. I huvudsak bliva resterande erforderliga medel för flottiljernas byggnader m. m. beviljade under 1939—1940.

Det anförda ger vid handen, att statsmakterna nu snarast måste fatta beslut om den kvalitativa och kvantitativa utökning av flygorganisationen, varpå utvecklingen på hithörande område obönhörligen visar hän.

Av proposition, nr 232, (sid. 17—18, 20, 36) hava vi konstaterat, att utredningar pågå angående den kvalitativa förstärkningen av flygorganisationen. Lika viktigt är emellertid, att en kvantitativ utökning snarast kommer till stånd. Ehuruval bombvapnet, kärnan i vår flygorganisation, icke genom 1936 års beslut erhållit önskvärd styrka, finna vi oss i detta avseende främst böra påyrka en förstärkning av jaktvapnet.

Vår enda jaktflottilj är absolut otillräcklig för lösandet av jaktvapnets olika uppgifter. Redan i försvarskommissionen påyrkade den militära sakkunskapen att jaktvapnet skulle omfatta två flottiljer. Utvecklingen sedan dess har ytterligare framhävt betydelsen av att äga tillgång på jaktförband icke blott för huvudstadens och våra största städers försvar utan jämväl för tryggheten av svenska arméns och bombvapnets operationer inom olika hotade landsdelar. Vi finna det nödvändigt, att flygvapnet snarast tillföres den av sakkunskapen för flera år sedan begärda andra jaktflottiljen och vi anse det böra övervägas, om icke tiden kräver, att organisationen utökas med två jaktflottiljer.

Den komplettering i kvalitativt och kvantitativt avseende av 1936 års flygorganisation, som ovan berörts, anse vi böra taga sin början med budgetåret 1940—1941. Med hänsyn härtill finna vi det nödvändigt att 1940 års riksdag förelägges förslag i denna riktning.

I detta sammanhang framhålla vi lämpligheten av att redan nu förundersökningar vidtagas beträffande snabbast möjliga anskaffning av erforderlig materiel. Att dylika undersökningar även böra taga sikte på möjligheten av att från utlandet inköpa flygplan synes oss uppenbart. Likaledes böra förberedelser vidtagas för personalorganisationens genomförande och för erforderliga byggnaders uppförande, så att ett beslut av 1940 års riksdag i berörda fråga snarast därefter kan förverkligas.

Med åberopande av vad härovan anförts föreslå vi,

att riksdagen måtte besluta i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning angående uppsättande inom flygvapnet i första hand av ytterligare minst en jaktflottilj och framlägga förslag därom till 1940 års riksdag.

Stockholm den 18 april 1939.

Axel Mannerskantz.

Carl Sundberg.

Karl Magnusson
i Kalmar.

Arthur Heiding.

Gunnar Bodin.

Nils Swartling.

Ivar Ekströmer.

Nils Herlitz.

Lennart Bondeson.

G. A. Björkman.

Eilif Sylwan.